

ABELOVA NAGRADA 2009 MIKHAELU GROMOVU

FRANC FORSTNERIČ

Fakulteta za matematiko in fiziko

Univerza v Ljubljani

Math. Subj. Class. (2010): 32E10, 32E30, 32H02

Članek vsebuje nekaj osnovnih dejstev o življenju in delu slavnega norveškega matematika Nielsa Henrika Abela, o nagradi za matematiko, ki nosi njegovo ime, in o revolucionarnih dosežkih Mikhaela Gromova, prejemnika Abelove nagrade za leto 2009, na področju geometrije. V zadnjem delu je podrobneje predstavljen homotopski princip Oka-Grauert-Gromov v kompleksni analizi in geometriji.

THE 2009 ABEL PRIZE TO MIKHAEL GROMOV

The article brings some basic facts on the life and work of the famous Norwegian mathematician Niels Henrik Abel, on the establishment of the Abel Prize, and on the revolutionary contributions of the 2009 Abel Prize winner, Mikhael Gromov, to geometry. The last part contains an exposition of the Oka-Grauert-Gromov principle in complex analysis and geometry.

1. Uvod

Ob vprašanju, katera mednarodna nagrada na področju matematike je najpomembnejša in najprestižnejša, med matematiki ni popolnega soglasja: je to Fieldsova medalja ali Abelova nagrada? Vsekakor sta omenjeni nagradi na prvih dveh mestih, imata pa različen pomen.

Fieldsova medalja se podeljuje vsako četrto leto na mednarodnem matematičnem kongresu štirim prejemnikom do starosti 40 let, ki so dosegli najbolj originalne prebojne dosežke in s tem rešili kak zelo pomemben in dolgo časa odprt matematični problem. Simbolni pomen Fieldsove medalje je vsekakor dosti večji, kot bi lahko pripisali njeni sorazmerno skromni denarni vsoti.

Abelovo nagrado pa lahko prejme matematik, ki je pomembno zaznamoval določeno področje matematike skozi daljše obdobje in ki je prispeval vrsto ključnih dosežkov k njenemu razvoju. Nagrado podeljuje Norveška akademija znanosti enkrat na leto od leta 2003 dalje. Po statusu in ugledu je Abelova nagrada postala enakovredna Nobelovi nagradi na področju fizike, kemije in medicine.